

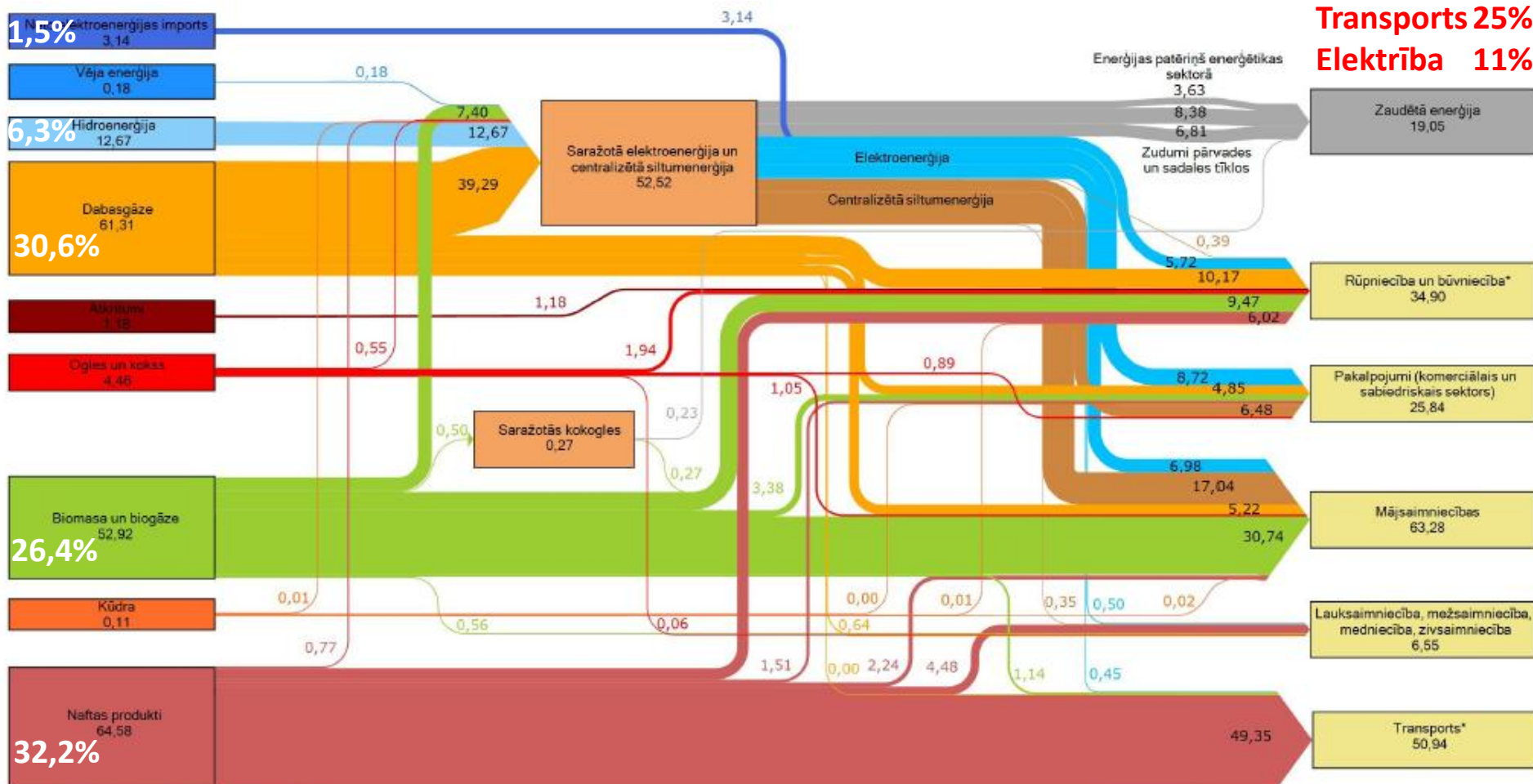
Latvijas Enerģētika 2030

LKF pozīcija
2012.g.februāris

Latvijas Enerģētikas stratēģijā 2030 fiksētā esošā situācija (2010.gadā)

Siltums 64%
Transports 25%
Elektrība 11%

* Ieskaitot neenerģētiskās vajadzības

2. attēls. Kopējā primāro energoresursu patēriņa plūsmu sadalījums Latvijā 2010. gadā (PJ)
(kopējais primāro energoresursu patēriņš 2010. gadā bija 200,5 PJ)

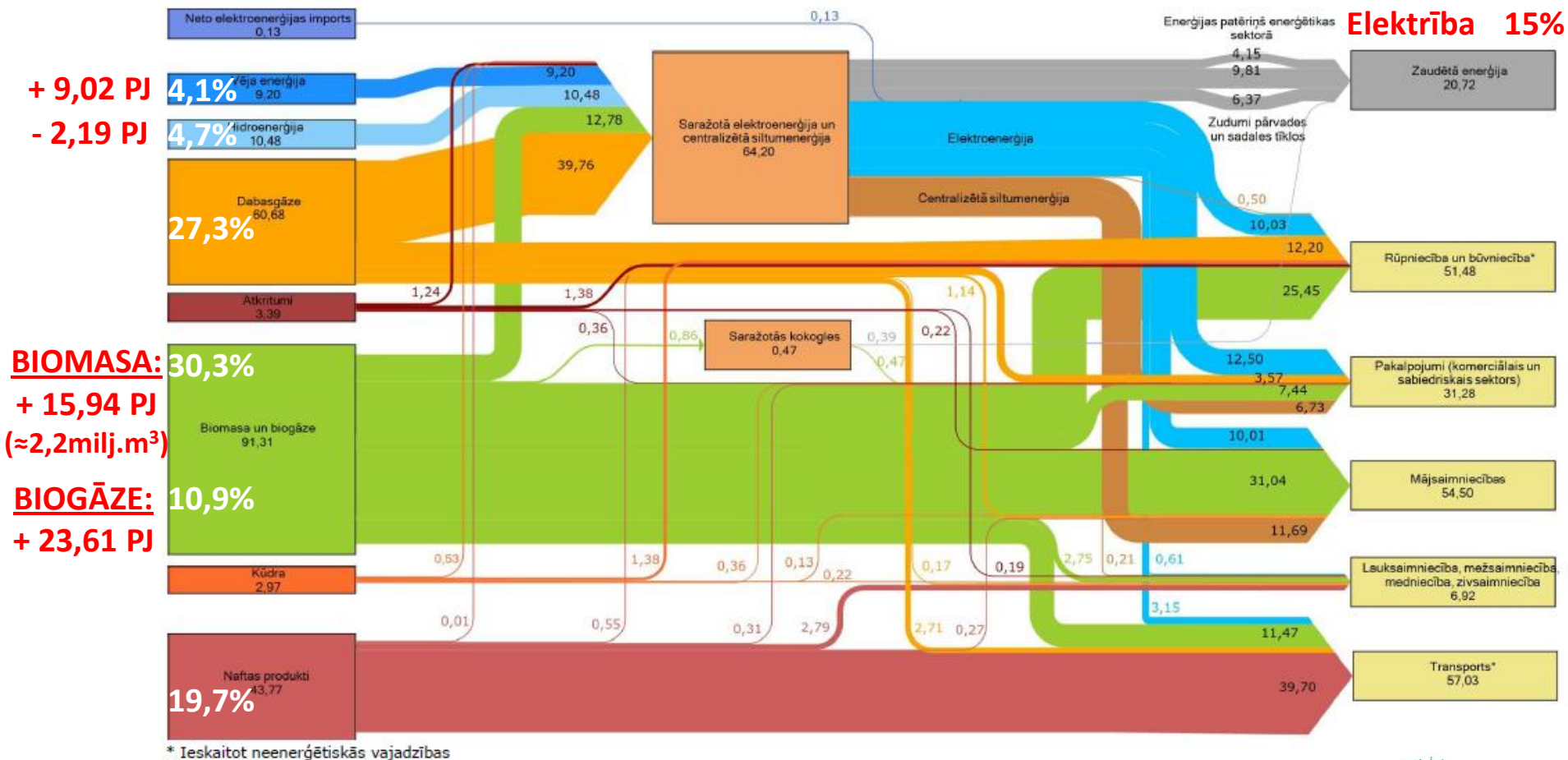
Latvijas Kokrūpniecības Federācijas vērtējums Enerģētikas Stratēģijai 2030

1. Pozitīvie aspekti esošajā dokumentā

- ✓ Skaidras prioritātes un politiskie mērķi – konkurētspējīga tautsaimniecība, vienlaicīgi nodrošinot ilgtspējīgu un drošu enerģijas apgādi (uz šiem 3 principiem jāpamatojas visai tālākajai procesa virzībai un normatīvajiem aktiem)
- ✓ Kompleksa un visaptveroša struktūra, ietverot būtiskākos jautājumus: energoefektivitāte patēriņā, siltums, enerģija transportam, elektroenerģija
- ✓ Pareizi atainota Latvijas kā ziemeļvalsts raksturīgās proporcijas dažādu enerģijas veidu izmantošanā tautsaimniecībā
- ✓ Attīstības virzieni izstrādāti, pēc iespējas pilnvērtīgāk izmantojot jaunās tehnoloģijas, kā arī dažādojot enerģijas avotus un veicinot reģionālo attīstību

Latvijas Enerģētikas stratēģijā 2030 plānotais atjaunojamo energoresursu pieaugums (2030.g. pret 2010.g.)

Siltums 59%
Transports 26%
Elektrība 15%

«Zaļās elektroenerģijas» pārmērīgais slogs tautsaimniecībai un sabiedrībai

Piemērs ekspluatācijas maksājumu ietekmei uz sabiedrību un tautsaimniecību

(tikai elektroenerģijas sadaļā)

2011.gads:

Summārais elektroenerģijas patēriņš 7,5 milj. MWh

Kopējā obligātā iepirkuma komponente (OIK) 11,7 LVL/MWh (atjaunojamie resursi + koģenerācija)

Patērētāju kopējais maksājums **2011.gadā = 88 milj.LVL**

Prognoze 2020.gadam (balstoties uz jau pieņemtajiem lēmumiem):

Summārais elektroenerģijas patēriņš 7,5 milj. MWh (pieņemts nemainīgs)

Kopējā obligātā iepirkuma komponente (OIK) 31 LVL/MWh

- 1) OIK daļa no atjaunojamiem resursiem – no 2,30 LVL/MWh var pieaugt līdz 15 LVL/MWh, ievērtējot pieņemtos lēmumus par tiesību piešķiršanu, pārdodot elektroenerģiju OI ietvaros
- 2) OIK daļa no koģenerācijas – no 9,40 LVL/MWh prognozējams pieaugums līdz 16 LVL/MWh, ņemot vērā TEC-2 otrā energobloka nodošanu ekspluatācijā, kā arī OI tiesības saņēmušo dabasgāzi un biomasu izmantojošo koģenerācijas elektrostaciju projektu īstenošanu

Patērētāju kopējais maksājums **2020.gadā = 233 milj.LVL**

PIEMĒRS NO PRAKSES:

Kokapstrādes uzņēmums «X» 2010.gadā samaksāja par elektrību 670 tūkst.LVL, t.sk. kopējo OIK 134 tūkst.LVL

jeb

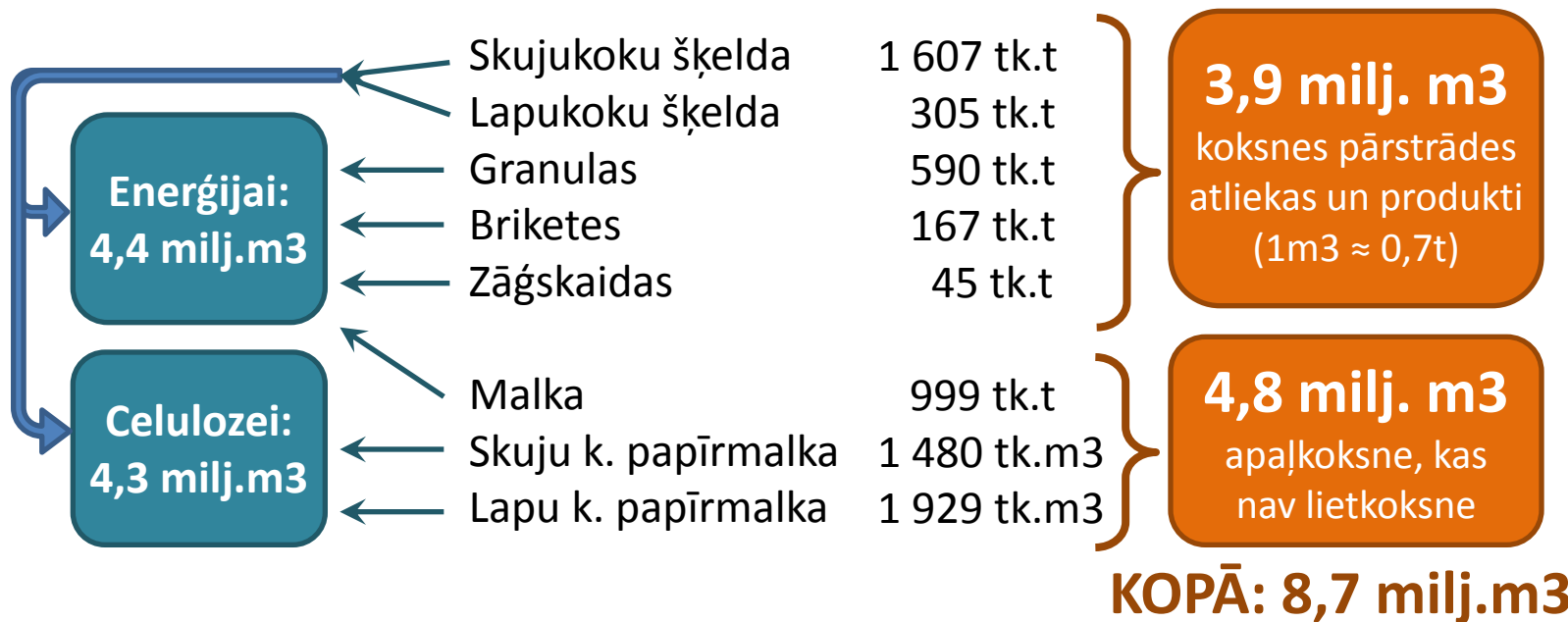
19,9% no elektrības izmaksām!

Papildus pieteiktajām jaudām nepieciešamie koksnes biomasas resursi

- Latvijā līdz 2014. gadam tiks realizēti 25 koksnes biomasas enerģijas pārvēršanas projekti, ar mērķi aizvietot fosilo kurināmo vai modernizēt esošās iekārtas
- Pēc pieejamās informācijas novērtēts, ka jaunie projekti palielinās koksnes patēriņu enerģijas pārvēršanā 2014. gadā par 880 tūkst. m³

Koksnes biomasas potenciāls

Eksporta apjomi (2010.gads – CSP dati):

Papildu iespējas koksnes biomasas iegūšanai (LLU un LVMI «Silava» dati):

Mežizstrādes atliekas – celmi, krūmi, zari, galotnes
Kopšanas cirtes meža infrastruktūras objektos,
t.sk. atmirušās koksnes izvākšana no meža
Apauguma novākšana no grāvjiem, ceļmalām u.c.

... milj. m3
koksnes biomasas

Enerģētikas stratēģijā
2030.g.pret 2010.g.
+20 PJ

PAVISAM:

8,7 + ... milj. m3
koksnes biomasas, ko var
novirzīt enerģētikai Latvijā

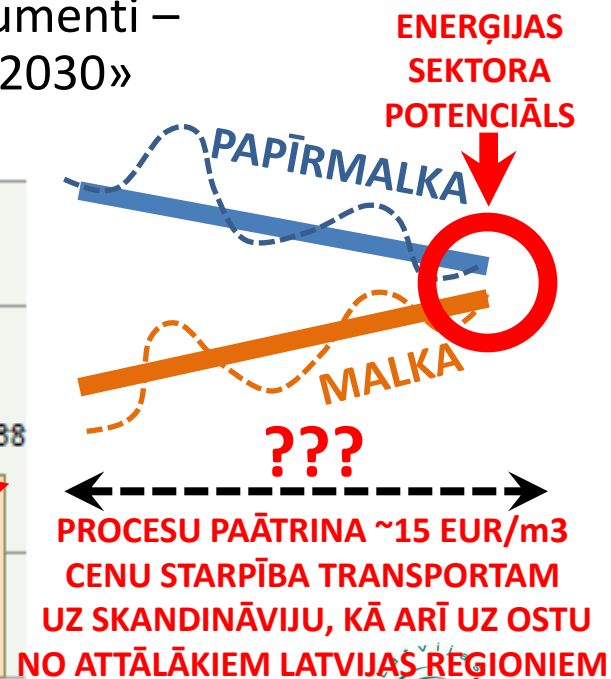
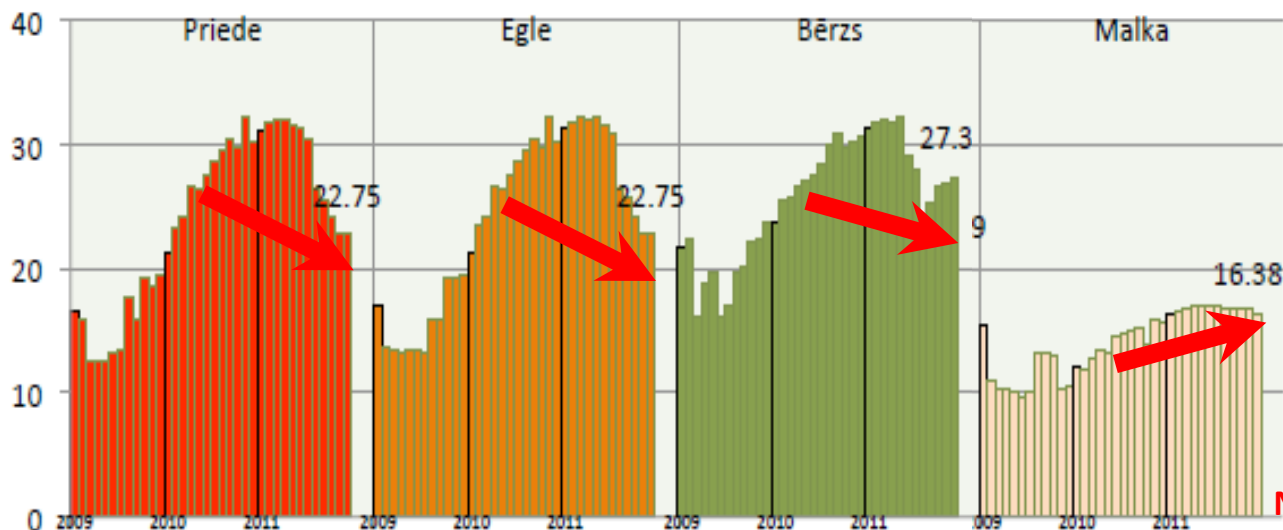
≈ 60 PJ

Koksnes biomasas cenu konkurētspēja

- Kopējais koksnes biomasas sadalījums pa izmantošanas veidiem (plātne, celuloze, enerģētika) atkarīgs no cenu līmeņa, ko savukārt noteiks sekojoši faktori:
 - ✓ Aktivitāte biomasas eksporta tirgū (ietekmē citu valstu dotācijas kādam no segmentiem)
 - ✓ Kopējais celulozes konkurētspējas līmenis pasaulē (ražošana pārvietojas uz reģioniem ar siltāku klimatu – lielāks biomasas pieaugums gadā)
 - ✓ Latvijas enerģētikas politika un stimulējošie instrumenti – ietvardokuments «Latvijas Enerģētikas Stratēģija 2030»

Zīmējums 10. Papīrmalkas un malkas vidējas cenas, to izmaiņu dinamika 2009-2011. gados; LVL/m³; cena pie pircēja

Latvijas Kokrūpniecības Federācijas vērtējums Enerģētikas Stratēģijai 2030

2. Precizējamie jautājumi

- ✓ Kāpēc samazināti HES apjomi 2030.gadā, ņemot vērā iepļānoto modernizāciju?
- ✓ Vai ēku siltumenerģijas patēriņa samazinājums no 285 kwh/m² uz 100 kwh/m² ir reāli iespējams?
- ✓ Eksportētā kurināmā koksne 1000-2000 t gadā ir tikai daļa no visas eksportētās kokšķiedras masas (4000-5000 t gadā), kas nav lietkoksne un ko iespējams novirzīt enerģētikai (faktiskais sadalījums pa izmantošanas sektoriem svārstās atkarībā no tirgus konjunktūras – kokšķiedras plātnes, celuloze un papīrs, enerģētika) – iespēja intensīvāk izmantot šobrīd eksportētos ~11 TWh, kas būtu viens no energo-efektīvākajiem risinājumiem salīdzinājumā ar citu Latvijā iegūstamo biomasu, kā arī stabilizētu Latvijas meža nozares vietējo pievienotās vērtības ķēdi un radītu sinerģiju ar lauksaimniecības nozari Latvijas reģionos – palielināti ienākumi, darbavietas, nodokļi u.c. (piem., ES plāno dubultot koksnes izmantošanu enerģētikā līdz 2030.g.¹)
- ✓ Nepieciešams atbalsts siltumenerģijas ražotājiem rūpniecībā (ne tikai centralizētajā siltumapgādē) pārejai no fosilajiem kurināmā veidiem un jaunu jaudu radīšanai, jo nelielas koģenerācijas iekārtas ir neefektīvas un centralizētajā siltumapgādē vairs nav paredzams jaudu pieaugums

¹ *The European Forest Sector Outlook Study II 2010-2030, UNECE, FAO, September 2011, 50.lpp.:* enerģētiskās koksnes palielinājums no 435 milj.m³ 2010.g. uz 859 milj.m³ 2030.g.

3. Obligātais turpinājums

- ✓ Dokumentu nedrīkst akceptēt pirms tas nav papildināts ar sadaļu par uzstādīto mērķu sasniegšanas reālajām iespējām un ietekmi uz tautsaimniecības konkurētspēju:
 - Katram atjaunojamās enerģijas veidam jāizvērtē un jāpamato atbalsta mehānismu struktūra, lietderība un termiņi, ņemot vērā to nepieciešamību sakarā ar paredzamo tehnoloģiju attīstību, tendencēm resursu un produktu tirgos u.tml.
 - Jāveic aprēķini par atbalstu vienreizējām investīcijām energoefektivitātei un atjaunojamās enerģijas ražošanu darbības uzsākšanai (līdzekļu piesaistes iespējas no valsts, ES fondiem un privātā sektora)
 - Jānovērtē atbalsta summas atjaunojamās enerģijas ražošanu ekspluatācijai ilgākā termiņā, jo tās paaugstinātu tarifu veidā sedz visi enerģijas lietotāji
- ✓ Sākotnēji definētie 2030.gada mērķi jākorģē atbilstoši iegūtajiem rezultātiem, lai optimāli izmantotu resursus un novērstu būtiski negatīvu ietekmi uz sabiedrības dzīves līmeni un tautsaimniecības konkurētspēju
- ✓ Vēlams pievienot lēmumu pieņemšanas grafiku tiem jautājumiem, kuri prasa tālāku izpēti un kuri saistīti ar tehnoloģijas un tirgus izmaiņām, lai operatīvi reaģētu uz izmaiņām tautsaimniecības konkurētspējas saglabāšanai